

Juuru Valla Teataja

Hea vallarahvas!

Teie ees on „Juuru valla arengukava 2008-2015“ eelnõu, mis on läbinud volikogus esimese lugemise. Enne, kui arengukava suunatakse volikogusse kinnitamiseks, toimuvad **avalikud arutelud**:

- 28. jaanuaril 2008 kell 18.00 Härgla raamatukogus,
- 29. jaanuaril 2008 kell 18.00 Järlepa koolis,
- 31. jaanuaril 2008 kell 18.00 Juuru gümnaasiumi auditoriumis.

Kõik vallaelanikud on oodatud, igaühe arvamus on oluline. Ettepanekuid ja arvamusid võite saata ka kirjalikult aadressil Veski 1, Juuru alevik, 79401 Raplamaa või juuru@juuru.ee.

Arengukava eelnõu on kättesaadav ka valla veebilehel www.juuru.ee, Juuru vallamajas ning Juuru, Järlepa ja Härgla raamatukogus.

Eelnõu 11.01.2008

JUURU VALLA ARENGUKAVA 2008 – 2015

1. Sissejuhatus

1.1. Arengukava sisumääratlus

Vallavolikogu ja vallavalitsuse kohustuseks on korraldada kõiki elanike, organisatsioonide ja nende toimimiskeskonna aspektide (kultuur, haridus, majandus, füüsiline keskkond jmt.) toimimistingimusi, mis iseregulatsiooni korras ei kujune või viib nende iseareng nad üksteist välistavasse vastuollu.

Valla arengu kavandamine on juhtimisprotsessi etapp, mis hõlmab tegevusi ja seoseid, mis on vajalikud Juuru valla juhtimisel taotletavate eesmärkide määratlemiseks nende reaalsete saavutamisteede konkretiseerimise kaudu. Teisalt peab arengukava toimima „ühiskondliku kokkuleppena“, mille raames erinevad huvigrupid lepivad kokku selles, mis on järgnevatel aastatel kõige olulisem ja mida on kindlasti tarvis teha.

Arengukava sisaldab halduskeskkonna kirjelduse, soovitud tulevikupildi e. visiooni, sellest tulenevad tegevuse eesmärgid (valdkondade kaupa) ning nende saavutamiseks vajalike tegevuste kava. Tegevuste järjestamisel oli aluseks nende olulisus, kuid arvestatud on ka tegelikke võimalusi ja vahendeid võetud ülesandeid täita.

1.2. Arengukava ajahorisont

Eesti ja Euroopa Liidu arengustrateegiaid ja -rahastamisprogramme arvestades kavandatakse Juuru valla arenguid aastateks 2008 – 2015.

1.3. Arengukava menetluskäik

Juuru valla arengukava 2008 – 2015 on Juuru valla arengukava 2004 – 2011 edasiarendus.

Seisundi analüüsi põhjal toodi välja iga eluvaldkonna probleemid nende teravuse järgi, samuti püüti esile tuua seisundi normaliseerimise ja arengu vajadused, samuti arengut soodustavad ja pidurdavad tegurid. Esmatähelepanu osutati teravate ja ulatuslike probleemide lahendamisele.

Ülesannete formuleerimisel arvestati nii olemasolevaid vahendeid kui võimekust täiendavate ressursside hankimiseks. Suuremat tulemuslikkust taotletakse erinevate institutsioonide – volikogu, vallavalitsus, hallatavad asutused, ettevõtted, kodanikeühendused, elanikud – tegevuse ühildamise kaudu.

Vallavalitsuse need tööd, mis kindlustavad vallas praeguseks normaalseks peetava olukorra, arengukavas ei kajastu. See ei tähenda, et nendele tegevustele poleks vaja eraldada vahendeid.

Kuna halduskorralduseks vajalik infosüsteem tänini ei toimi, koguti elutingimusi kirjeldav info olemasolevate allikate võimaluste piires. Erinevate eluvaldkondade hetkeseisu analüüsimisel kasutati vastava ala spetsialistide ja vallaelanike hinnanguid.

2. Halduskeskkond

2.1. Valla asend ja looduskeskkond

Juuru vald Rapla maakonnas piirneb Kohila, Rapla, Kehtna ja Kaiu vallaga ning Harju maakonna Kose ja Kõue vallaga. Valla pindala on 152, 4 km², ulatus põhjast lõunasse 18 km ja idast läände 15 km.

Elanikkond on koondunud Juuru alevikku ja 11 külla. Valla keskus on Juuru alevikus. Maakonnakeskus Rapla linn on Juurust 15 km, pealinn Tallinn 55 km kaugusel. Lähimad raudteejaamad on Rapla – 15 km ja Hagudi – 13 km. Juuru valda läbivad põhilised riigimaanteed on Kose – Purila, Juuru – Rapla, Seli – Angerja, Aranküla – Juuru, Juuru – Pirgu, ja Juuru – Järlepa. Need maanteed on enamuses mustkatttega, v.a. Juuru – Järlepa, mis on osaliselt kruuskatttega. Valla hooldada on 41, 5 km teid-tänavaid.

Valda läbivad Keila ja Atla jõgi. Viimane ühineb valla piiril Seli mõisa juures Keila jõega, mis suubub Soome lahte.

Vallas asuv Järlepa järv (48 ha, suurim sügavus 4 m) on maakonna suurim, rohkesti on rabasid ja soid.

2.1.1. Kaitstavad loodusobjektid

Mahtra looduskaitseala, Ammassaare mägi, Seli-Angerja servamoodustised, Maidla (mõisa) park, Atla allee, Järlepa allee, Juuru vana surnuaed, Valgemära kasesalu, Juuru ohvritammed, Liivi Tamm, Männiku Suurkivi, Mardi rändrahnud, Orde (Ulmu) allikad, Järlepa järv.

2.2. Ajalugu

Juurut on esimest korda mainitud külane 1241. aastal "Taani hindamisraamatus". Juuru vald asub endisaegses Juuru kihelkonnas, mis 1240. aasta paiku eraldus Hageri kirikukihelkonnast. Kihelkonna alal oli üle 30 küla, u. 200 adramaad. Juuru vald kui haldusüksus moodustati 1891. aastal. 9 endise mõisavalla – Atla, Härgla, Hõreda, Juuru, Järlepa, Mahtra, Maidla, Pirgu, ja Purila – ühinemisel ja püsis kuni 1945. aastani, mil tema piires moodustati Atla, Härgla ja Inglise külanõukogu, 1954 loodi Juuru külanõukogu, mis 07.11.1991 sai omavalitsusliku valla staatuse, millest 30.07.1993 eraldus Kaiu vald. Juuru omavalitsus on vaatamata riigikorrale paiknenud 1892. aastal spetsiaalselt selleks otstarbeks ehitatud vallamajas. Juuru Mihkli kirik ehitati 1240. aastal, 1847. aastal renoveeriti põhjalikult, 1893 – 1895 vana kirik praktiliselt lammutati ja ehitati praegune. Juuru pastoraat on ehitatud 18. sajandil. Esimesed teated kooli kohta Juuru kihelkonnas pärinevad 17. sajandi lõpust. E. Vilde nim. Gümnaasiumi eelkäijaks on 1869. aastal asutatud Juuru-Atla vallakool, keskkharidust saab Juurus 1957. aastast alates. Valla territooriumil paiknevad mitmed mõisad: Juuru (esimesed teated 1682), Atla (1422), Hõreda (1627), Härgla (1516), Järlepa (1688), Mahtra (1468), Maidla (1452), Pirgu (1662). 1858. aastal toimus kihelkonnas talurahvarahutusi, mis Mahtras arenesid Mahtra sõjana tuntud ülestõusuks. Mahtra sündmuste ainetel kirjutas Eduard Vilde samanimelise romaani, 1933. aastal püstitati Mahtra mõisa südames asunud "sõjaväljale" mälestussammas, 1948. aastal asutas õpetaja ja koduloolane Ants Kruusimägi Juuru kooli juurde kodulooaia, millest tänaseks on kujunenud Mahtra Talurahvamuseum.

2.2.1. Muinsuskaitseobjektid

Hõreda kultusekivid, Härgla kultusekivi, Lõiuise-Tänavotsa kultusekivi, Lõiuise-Siramaa kultusekivi, Väljase kultusekivi, Lõiuise-Sadala kultusekivi, Lõiuise-Sillaotsa kultusekivi, Kärivere kultusekivi, Lõiuise-Sõstra asulakoht, Mahtra kultusekivid, Pirgu asulakoht, Kedrimäe linnusekoht, Pirgu Sepa asulakoht, Sepa talu kultusekivi, Kärivere-Pirgu kultusekivi, Pirgu-Liivi kultusekivi, Posti talu kultusekivi, Mihkli talu kultusekivi, Pirgu-Peenramäe kultusekivi, Seli kultusekivid, Pirgu kultusekivid, Atla mõis, Hõreda mõisaansambel, Härgla mõisaansambel, Atla-Eeru kõrtsihoone, Juuru Mihkli kirik, Juuru kirikuaia piirdemüür koos värava ja päikesekellaga, Juuru kirikuaia kabel, Juuru pastoraadi peahoone, Juuru pastoraadi piirdemüürid, Juuru kirikukooli hoone, Juuru mõisaansambel, Juuru Vassili Suure kirik, Juuru (EAÕ) kalmistu, II Maailmasõjas hukkunute ühishaud Juuru kalmistul, Adamsoni veski, Juuru vallamaja, Järlepa mõisaansambel, Mahtra sõja mälestussammas, mälestuskivid Mahtras ("verepõld", Adra Mihkli kask, langenu mälestuskivid), terroriohvrite ühishaud Sipelga talus Mahtras, Hans Tertsiuse ait (Sepa talu ait), Mahtra mõisa viinaait, Maidla mõisaansambel, Pirgu mõisaansambel, Seli mõisa piiritusevabrik.

2.3. Elanikkond

Sünnid-surmad 1994-2007

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
sünd.	10	21	21	23	23	6	20	14	16	19	13	6	28	15
surm.	30	29	22	23	22	27	24	10	9	15	20	20	24	24

Sooline ja vanuseline koosseis seisuga 08.01.2008

		...-7a	8-18a	19-39a	40-54a	55-64a	65-...a
mehed	762	61	126	236	167	89	83
naised	832	68	118	225	162	103	156
kokku	1594	129	244	461	329	192	239

2.4. Asutused ja ettevõtted

Ettevõtlus: äriregistri andmetel oli 08.01.2008 Juuru valla asukohana registreerinud 1 aktsiaselts, 49 osahingut, 24 füüsilisest isikust ettevõtjat, 24 mittetulundusühingut ja 1 sihtasutus.

Peamised tegevusvaldkonnad: põllumajandus, metsametsamajandus, puidu töötlemine, mööbli tootmine, palk- ja kilpmajade tootmine, transport, jae- ja hulgikaubandus, transpordivahendite hooldus ja remont, kinnisvaraarendus, keraamikatööstus.

Mittetulundusühingud ja sihtasutused: Järlepa Kodukultuuri Selts, Atla Rahvaselts, EELK Juuru Mihkli kogudus, Juuru Mihkli Kiriku Oreli Fond, Juuru Jahimeeste Selts, Mahtra Rahvakooli Liit.

Haridusasutused: E. Vilde nim. Juuru Gümnaasium, Järlepa Lasteaed-Algkool, Juuru Lasteaed "Sinilill".

Raamatukogud: Juuru Raamatukogu, Järlepa Raamatukogu, Härgla Raamatukogu.

Juuru Rahvamaja	Mahtra Talurahvamuseum	Juuru, Järlepa ja Seli postkontorid
Juuru Hooldekodu	Juuru perearstikeskus	Neli kalmistut
Maidla Lastekodu	Juuru apteek	

3. Visioon

Juuru vald on jäävväärtusi edasikandev omavalitsusüksus, kus on hea elu- ja kasvukeskkond kõigile valla elanikele. Juuru vallas hinnatakse algatusvõimet, vastutustunnet ja koostööd.

4. Eesmärgid ja tegevused

4.1. Hooned ja rajatised

Eesmärk: Valla asutused on heas korras, neil on toimimiseks sobivad tingimused

Hetkeseis (probleemid):

1. Enamiku asutuste ruumid ja sisseseade ei vasta kaasaja nõuetele.
2. Renoveerimist vajavad E. Vilde nim Juuru Gümnaasiumi hooned: vana hooneosa katus ja vasakpoolne tiib; uue hooneosa soojusisolatsioon, elektri- ja ventilatsioonisüsteem, valgustus; internaadihoone I korruse parempoolne tiib ja II korrus; spordisaal (laiendamine).
3. Järlepa lasteaed ja algkool paiknevad eraldi asetsevates ruumides, need ei vasta lasteasutustele esitatavatele nõuetele ja on kitsaks jäänud – Järlepa Lasteaed-Algkool vajab uut hoonet.
4. Juuru Lasteaia „Sinilill“ hoone kapitaalremont on vaja lõpetada (katus, soojusisolatsioon, abiruumid)
5. Juuru Rahvamaja hoone on täiesti amortiseerunud ja vajab renoveerimist.
6. Härjla Raamatukogu hoone II korrus vajab renoveerimist.
7. Mahtra Talurahvamuuseum vajab renoveerimist ja laiendamist.
8. Mitmed ajaloomälestised (ka valla omandisse mittekuuluvad) on väga halvas seisus.
9. Juuru Mihkli kirik vajab renoveerimist.
10. Juuru pastoraat vajab renoveerimist ja rakendamise kava – ruumi on rohkem kui kogudus ja kirik vajavad.
11. Juuru Vassili Suure õigeusu kirik on varemetes.
12. Juuru mõisa hooned on kasutamata ja lagunevad.
13. Juuru vallamaja vajab renoveerimist.
14. Spordi- ja kultuurirajatiste arendamiseks on vaja kavu ja planeeringuid.
15. Juuru staadioniala vajab detailplaneeringut ja renoveerimist.
16. Juuru Rahvamaja vabaõhuväljak vajab väljaarendamist.
17. Mahtra Seltsimaja hoone ei vasta ohutusnõuetele, vajab ekspertiisjärgset remonti ja kinnisvara hindamist.

Arengueeldused:

1. Vallakodanike arvu kasv.
2. Tulubaasi suurenemine.
3. EL struktuurifondide uus avanemine.
4. Olemasolev infrastruktuur.
5. Initsiatiiv, tahe, kompetents.
6. Asukoht: keskustele lähedal, aga piisavalt privaatne.
7. Teedevõrk (riiklik, kohalik) hea.

Arengupidurid:

1. Ülisuur investeerimisvajadus.
2. Väike elanike arv.
3. Väike tulubaas.
4. Vähe innovaatilisi ettevõtteid.
5. Kohustuste lisandudes ei kaasne vajalikku rahastamist.
6. Kodanikualgatus vähene.

Tegevuskava:

1.	Valla investeringute kava ja renoveerimisprojektide koostamine	2008 –
2.	Mahtra Talurahvamuuseumi ekspositsioonipinna ja hooldlate laiendamine – kultuuriministeeriumi vastava ettepaneku korral valla osaluse määratlemine	2008 –
3.	Mahtra mõisa viinaaida (ajaloomälestis) ja Hans Tertsuse aida (ajaloomälestis) säilituskava koostamine koostöös Mahtra Talurahvamuuseumiga	2008 –
4.	Juuru mõisa hoonetekompleksiga seonduva tegevuse kavandamine koostöös Mahtra Talurahvamuuseumiga	2008 –
5.	Juuru Mihkli kiriku (ajaloomälestis) renoveerimise kava väljatöötamine koostöös kogudusega	2008 –
6.	Juuru pastoraadi (ajaloomälestis) rakendamise kava väljatöötamine koostöös kogudusega	2008 –
7.	Juuru Vassili Suure õigeusu kiriku hoonega seonduva tegevuse jälgimine	2008 –
8.	Valla territooriumil asuvate valla omandisse kuuluvate ja mittekuuluvate ajaloo- ja kultuurimälestiste väljaselgitamine, nende säilitamise kava väljatöötamine koostöös omanikega	2008 –
9.	E. Vilde nim Juuru Gümnaasiumi hoonete renoveerimine ja remontimine: vana hooneosa katus ja vasakpoolne tiib; uue hooneosa soojusisolatsioon, elektri- ja ventilatsioonisüsteem, valgustus; internaadihoone I korruse parempoolne tiib ja II korrus; spordisaal (laiendamine).	2008 –
10.	Järlepa külakeskuse (lasteaed+kool+raamatukogu+spordisaal) projekteerimine ja ehitamine	2008 – 2010
11.	Juuru Lasteaia „Sinilill“ hoone renoveerimise lõpetamine (katus, soojusisolatsioon, abiruumid)	2008 – 2010
12.	Juuru Rahvamaja renoveerimine	2009 – 2011
13.	Juuru noortekeskuse väljaehitamine Juuru Rahvamaja hoones	2009 – 2011
14.	Juuru vallamaja (ajaloomälestis) renoveerimine	2010
15.	Juuru Mihkli kiriku (ajaloomälestis) renoveerimine – valla osalusel	2008 –
16.	Juuru pastoraadi (ajaloomälestis) projekteerimine, renoveerimine – valla osalusel	2008 –
17.	Juuru staadioniala ja rahvamaja vabaõhuväljaku projekteerimine ja renoveerimine	2008 – 2010

Vastutajad (koordinaatorid): vallavanem, ehitus- ja planeeringuspetsialist, keskkonna- ja maaspetsialist, vallasekretär, pearaamatupidaja

4.2. Juhtimine

Eesmärk: Kohalikku elu juhitakse vallaelanike vajadustest ja õigustest lähtudes vastutustundlike ja motiveeritud inimeste poolt

Hetkeseis (probleemid):

1. Kõik tegevusalad ja valdkonnad ei ole kaetud arengukavade ja planeeringutega.

2. Riigi- ja omavalitsuse suhted – ülesanded ja kohustused ei ole vahenditega kaetud.
3. Vallas on vähe missioonitundlikke juhtimisvõimete ja vajaliku kvalifikatsiooniga inimesi.
4. Juhid ja eestvedajad ei ole piisavalt motiveeritud.
5. Juhtimisinformatsiooni ei saa piisaval määral – kommunikatsioonihäired.
6. Vastutus määratlemata.
7. Probleeme ei lahendata lõpuni.
8. Vallaelanikud ükskõiksed, puudub huvi valla- ja külaelu korraldamise vastu.
9. Külavanemaid vähe.
10. Volikogu komisjonid ei tööta.

Arengueeldused:

1. Võimekas ja missioonitundeline meeskond vallamajas.
2. Visionäärne juht, kes on võimeline mees/naiskonda koos hoidma.
3. Teotahe.
4. Terviklik nägemus vallast.

Arengupidurid:

1. Koostöövalmiduse puudumine.
2. Tagasi/edasisidustus.
3. Passiivsus.
4. Võimete/võimaluste üle/alahindamine.
5. Suutmatust tervikpilti näha.
6. Ei suudeta teha ebapopulaarseid otsuseid.
7. Paindumatus/jäikus.
8. Vähene empaatiavõime.

Tegevuskava:

1.	Volikogu alatiste komisjonide ülesannete ja pädevuse selge määratlemine	2008 – 2009
2.	Valla eelarve menetlemise korra täpsustamine ja ellurakendamine	2008 – 2009
3.	Valla arengukava regulaarne läbivaatamine	2008 – 2015
4.	Läbirääkimised naabervaldadega võimaliku liitumise üle	2008 – 2009
5.	Erinevate tegevusvaldkondade arengukavade või teemaplaneeringute koostamine	2008 –
6.	Vallaelanike, volinike, vallavalitsuse ametnike ning asutuste ja organisatsioonide juhtide ühiste ajurünnakute ja arutelude korraldamine	2008 –
7.	Vallaelanike, volinike, vallavalitsuse ametnike ning asutuste ja organisatsioonide juhtide ühiste juhtimiskoolituste korraldamine	2008 –
8.	Kodanikualgatuse ja ühistegevuse toetamine, valimisaktiivsuse õhutamise	2008 –
9.	Külade arengukavade koostamine ja regulaarne läbivaatamine	2008 –
10.	Valla asutuste arengukavade koostamine ja regulaarne läbivaatamine	2008 –
11.	Valla asutuste põhimääruste regulaarne läbivaatamine	2008 –
12.	Valla ametnike ja asutuse juhtide ametijuhendite läbivaatamine	2008

Vastutajad (koordinaatorid): volikogu esimees, vallavanem, vallasekretär, pearaamatupidaja

4.3. Haridus

Eesmärk: Juuru valla haridusasutuste töö on heal tasemel, haridusasutuste võrk on optimaalne

Hetkeiseis (probleemid):

1. Vallas puudub kompleksne elukestva õppe korraldamise kava.
2. Haridusasutuste rahastamine on ebapiisav.
3. Koostöö naabervaldade koolidega toimib, kuid väljakujunenud hoiakud ei soodusta koostöö süvenemist.
4. Vaimsust ei väärtustata.
5. Kodukohta ja paikkonna vähene väärtustamine õpilaste poolt.
6. Sotsiaalsed probleemid perekondades.
7. Juuru gümnaasiumi füüsiline õpikeskkond ei vasta nõuetele.
8. Õpilased elavad koolist kaugel.
9. Noori õpetajaid koolis vähe.
10. Sidemed vilistlastega nõrgad.
11. Järlepa Lasteaed-Algkoolis õpilaste arv väike. Füüsiline õpikeskkond ei vasta nõuetele.
12. Juuru koguduse ühiskondlik roll hariduse andjana (pühapäevakool, leerikool) ei ole piisavalt teadvustatud.
13. Mahtra Rahvakooli koht valla haridusvõrgustikus ei ole selgelt määratletud.
14. Haridusasutuste sidemed toetavate institutsioonidega (raamatukogud, rahvamaja, Mahtra Talurahvamuuseum) peaksid olema tugevamad.

Arengueeldused:

1. Piirkonna üldine areng.
2. Kogukonna toetus.
3. Sotsiaalne tellimus on olemas.
4. Vana ja traditsioonidega kool.
5. Hea asukoht.
6. Õpilaskodu rajamine.
7. Koolil on arenguruumi (füüsilist pinda).
8. On häid õpetajaid.
9. Hoolekogud toimivad.

Arengupidurid:

1. Sotsiaalne keskkond.
2. Kallutatud arvamus (Juuru kooli maine).
3. Pidevad reformid.
4. Õpetajate puudus.
5. Ebastabiilne rahastamine.

Tegevuskava:

1.	E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi ja Järlepa Lasteaed-Algkooli toimimise ökonoomiline analüüs	2008 –
2.	Elukestva õppe korraldamise kava väljatöötamine	2008 – 2009
3.	Sidemete tihendamine naabervaldade koolidega, ühiste ürituste kava koostamine (kasvulava kindlustamine)	2008 – 2015
4.	E. Vilde nim Juuru Gümnaasiumi arengukava regulaarne läbivaatamine	2008 –
5.	E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi baasil eel-kutseõppe korraldamise võimaluste analüüs	2008
6.	Endisesse internaadihoonesse õpilaskodu rajamine	2008 – 2009
7.	E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi vilistlaskogu-töölerakendamine	2008 –
8.	Koostöölepingu sõlmimine Juuru Vallavalitsuse ja Juuru koguduse vahel	2008
9.	Laste päevahoiuteenuse arendamine	2008 –
10.	Võimaluste leidmine valla eelarvest palka saavate pedagoogide (lasteaiatöötajad!) ja ringijuhitide töötasustamise ühtlustamiseks riigieelarvest palka saavate pedagoogidega	2008 –

Vastutaja (koordinaator): haridus- ja kultuurispetsialist

4.4. Teabelevi

Eesmärk: Juuru valla elanikud on hästi informeeritud, valla teabelevi on süsteemne, tagasiside toimib, vallas toimuvat kajastatakse meedias

Hetkeseis (probleemid):

1. Asutuste vaheline infoliikumine ei ole operatiivne.
2. Eelarvamused ja destruktiiivne kriitika.
3. Passiivsus, huvi- ja ajapuudus.

4. Ebapiisav tagasiside.
5. Internetiühendus pole kõigile kättesaadav, teenus kallis.
6. Kontaktisikuid ja kirjasaatjaid pole igas külas.

Arengueeldused:

1. Toimivad infokanalid: valla infoleht ja veebileht.
2. Valmisolek teavet jagada.
3. Uute rubriikide käivitamine.
4. Uute korrespondentide kaasamine.
5. Uute segmentide hõlvamine (levitada vallalehte ka naabervaldades).

Arengupidurid:

1. Piiratud inimressurs.
2. Puudulik tagasiside.

Tegevuskava:

1.	Valla teabelevi arengukava koostamine	2008
2.	Asutustevahelise infovahetuse korrastamine	2008 –
3.	Infovõrgustiku loomine külades, infovahetuse tugiisikute leidmine	2008 –
4.	Valla infolehe ja veebilehe arendamine	2008 –
5.	Volikogu ja vallavalitsuse infopäevade korraldamine	2008 –
6.	Infotahvliite paigutamine küladesse	2008 – 2009
7.	Elektroonilise infovahetuse arendamine, dokumendihaldussüsteemi juurutamine	2008 – 2009
8.	Koostöövõrgustiku arendamine kohalike uudiste edastamiseks meediaväljaannetele	2008 –

Vastutajad (koordinaatorid): vallasekretär, volikogu sekretär, haridus- ja kultuurispetsialist

4.5. Kultuur ja seltsitegevus

Eesmärk: Juuru valla elanikele on loodud võimalused saada osa väärtkultuurist, tegelda oma huvialadega ja kaasa lüüa seltsitegevuses

Hetkeseis (probleemid):

1. Kõigis külades pole seltsitegevuseks ruume.
2. Suur osa tööelistest viibib enamuse ajast väljaspool valda.
3. Rahvamaja hoone amortiseerunud ja ei vasta kaasaja nõuetele.
4. Puudub kultuurne meelelahutusasutus (kõrts).
5. Massikultuuri sissetung.
6. Passiivsus.
7. Taidlejatel vähe esinemisvõimalusi.

8. Vähe professionaalseid ja võimekaid eestvedajaid.
9. Täitmata ametikohad.
10. Kultuuriorganisatsioonid pole piisavalt motiveeritud.
11. Juuru kiriku võimalused pole piisavalt kasutatud.
12. Mahtra seltsimaja pole võimalik kasutada valla ürituste korraldamiseks.

Arengueeldused:

1. Toimiv raamatukoguvõrk.
2. Traditsioonid.
3. Entusiastlikud inimesed.
4. Rahvamaja on olemas.
5. Mitmes külas on olemas hoone või plats.
6. Väga pikkade traditsioonidega kollektiivid.

Arengupidurid:

1. Täitmata ametikohad.
2. Passiivsus, huvipuudus.
3. Piiratud ressursid (raha).
4. Koostöövalmiduse puudumine.
5. „Magamistoaepekt“.
6. Vajadus kaardistamata.

Tegevuskava:

1.	Huvitegevust ja kultuuriüritusi puudutavate ootuste kaardistamine	2008 –
2.	Huvihariduse arengukava väljatöötamine	2008 – 2009
3.	Kultuuriasutuste arengukavade koostamine ja regulaarne läbivaatamine	2008 –
4.	Koostöölepingu sõlmimine Juuru kogudusega Juuru kiriku kui kontserdipaiga ja kultuuriürituste korraldaja teadvustamiseks ja väärtustamiseks	2008

5.	Raamatukogude koostöö tihendamine, kooliraamatukogu integreerimine valla raamatukogude võrku	2008 –
----	--	--------

Vastutaja (koordinaator): haridus- ja kultuurispetsialist

4.6. Kodupaik ja identiteet

Eesmärk: Juuru vallas elavad kodupaika väärtustavad tugeva identiteeditundega inimesed

Hetkeseis (probleemid):

- Kodupaiga väärtustamine nigel, elanikud on ükskõiksed ajaloo- ja kultuuripärandi suhtes.
- Külades puudub identiteeditunnetus.
- Uute elanike integreeritus nõrk.
- Eestvedajad ei leia toetust.
- Häid algatusi ei toetata, koondutakse vaid protestiks.
- Pärandiga seotud paigad tähistamata ja halvas korras.
- Mahtra Talurahvamuuseumi potentsiaal alakasutatud.
- Juuru koguduse potentsiaal alakasutatud.
- Kodu-uurijate tegevus väärtustamata.
- Stampitõlgendused ja lihtsustatud lähenemine (Mahtra sõda, "Mahtra sõda", E. Vilde jne.)
- Kalmistud kaardistamata, puuduvad infotahvlid.

Arengueeldused:

- Ilus loodus.
- Potentsiaali omavad eestvedajad.
- Tugeva arengueeldusega tõmbekeskused.
- Aktiivsed ja huvitatud inimesed (sihtrühm).
- Tugev ajalooline/kirjanduslik/kultuuriline pärand.
- EL struktuuritoetused.
- Asutused olemas (koolid, rahvamaja, muuseum, kirik, raamatukogud, lasteaiad).
- Vallavalitsuse selge tulevikuvision.

Arengupidurid:

- Globaliseerumine.
- „Magamistoaepekt“.
- Maine.
- Ükskõiksus, umbusk, ajapuudus.
- Kõigis külades pole kultuurikoldeid.
- Pole eluaseme rajamiseks vajalikku elamumaad/pole vaba elamispinda.
- Pole atraktiivseid/huvitavaid töökohti.

Tegevuskava:

1.	Korrastamist vajavate objektide pingerea koostamine	2008 –
2.	Juuru Vallavalitsuse ja Mahtra Talurahvamuuseumi koostöölepingu sõlmimine	2008
3.	Juuru Vallavalitsuse ja Juuru koguduse koostöölepingu sõlmimine	2008
4.	Kodu-uurimusliku tegevuse kavandamine koostöös Mahtra Talurahvamuuseumi ja Juuru Gümnaasiumiga	2008 –
5.	Sidemete loomine Juuru vallast pärit ajaloolastega, ühistegevuse kavandamine	2008 –
6.	Mahtra sõja 150. aastapäeva tähistamise kavandamine koostöös Mahtra Talurahvamuuseumi, E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi ja Juuru Rahvamajaga	2008
7.	Vabatahtlike tegevuse (talgud) toetamine ja tunnustamine	2008 –
8.	Külakeskuste ja -platside rajamine (Atla külaplats, Juuru Jahimeeste Seltsi puhke- ja spordiplats Härglas, Mahtra sõjaväli, Järlepa külaplats, Nõksu-Raidi küün)	2008 –
9.	Juuru kirikuaia korrastamine	2008 –
10.	Kihelkonna- ja külapäevade, konverentside ja vestlusringide korraldamine	2008 –
11.	Valla sümboolika (firmagraafika, blanketid, tänukirjad, meened) väljakujundamine	2008 –
12.	Turismi- ja loodusradade rajamise ja tähistamise koordineerimine	2008 –
13.	Valda tutvustavate trükiste koostamine	2008
14.	Ants Kruusimäe 100. sünniaastapäeva tähistamise kavandamine koostöös Mahtra Talurahvamuuseumi, E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi ja Juuru Rahvamajaga	2008 – 2009
15.	Ajaloo-alase mälumängu Juuru valla auhinnale ellukutsumine koostöös E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi ja Mahtra Talurahvamuuseumiga.	2008 –
16.	Õpilasmaleva tööerakendamine pärandiga seotud paikade hooldamiseks	2008 –
17.	Õpilaste kodu-uurimistööde konkursside korraldamine	2008 –
18.	Pärimuse kogumise toetamine	2008 –
19.	Ajaloo- ja kultuuripärandiga seotud paikade tähistamine	2008 –
20.	Mahtra sõja 150. aastapäev	2008
21.	Ants Kruusimäe nimelise preemia sisseseadmine kodu-uurijale/ajaloolasele Juuru vallaga seotud uurimuse eest	2009
22.	Ants Kruusimäe 100. sünniaastapäev	2009

Vastutaja (koordinaator): haridus- ja kultuurispetsialist

4.7. Sport

Eesmärk: Juuru valla elanikel on võimalik tegelda spordi ja muude tervislike harrastustega

Hetkeseis (probleemid):

- E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi spordirajatised (staadion, spordisaal) vajavad renoveerimist.
- Vallas puudub täismõõtmeline spordisaal.
- Vallas pole korrastatud ujumiskohti.
- Lasteaedade mänguväljakud vajavad uuendamist.
- Külades pole sobivaid ruume harrastusspordiga tegelemiseks.
- Külades pole spordi- ja mänguväljakuid ega terviseradasid (jalgrattarajad, suusarajad)
- Spordisaal pole õhtusel ajal avatud.
- Spordivarustuse hankimine pole jõukohane.
- Lastel palju terviseprobleeme (sealhulgas toitumisest sõltuvaid).
- Inimesed ei väärtusta tervislike eluviise.
- Eestvedajad pole piisavalt motiveeritud.

Arengueeldused:

1. Keskuses on olemas staadion ja spordisaal.
2. Piisavalt lähedal keskustele on metsad, sood ja rabad.
3. Valla territooriumil asub maakonna suurim järv.
4. On olemas erinevate spordialade eestvedajaid.
5. Jalgrattasõiduks sobivad maanteed.

Arengupidurid:

1. Erimeelsused.
2. Pole koordinaatorit.
3. Inimeste aktiivsus väike, harrastajaid vähe.
4. Pole traditsioonilist(i) spordiala(sid).

Tegevuskava:

1.	Omaalgatuse ja ühistegevuse toetamine spordi- ja mänguväljakute rajamisel ja hooldamisel	2008 –
2.	Infrastruktuuri arendamine spordirajatistega (juurdepääsuteed, valgustus) arvestades	2008 –
3.	Tervise- ja perepäevade korraldamine	2008 –
5.	Järlepa külakeskuse (koos spordisaaliga) väljaehitamine	2008 – 2010
6.	E. Vilde nim Juuru Gümnaasiumi spordisaali renoveerimine	2008 – 2010
7.	Ujumiskoha rajamine Järlepassse, muude ujumisvõimaluste kaardistamine	2008
8.	Juuru staadioni renoveerimine	2010

Vastutajad (koordinaatorid): vallavanem, sotsiaal- ja lastekaitsepspecialist

4.8. Keskkond

Eesmärk: Juuru valla keskkond on puhas ja üldkasutatavad alad on heakorrastatud

Hetkeseis (probleemid):

1. Looduskaitseobjektide haldamine vilets, need ei ole korras, nende atraktiivsus on kasutamata.
2. Kõik üldkasutatavad alad ei ole heas korras.
3. Puhkealad väljaarendamata.

4. Jäätmehooldust pole nõutaval tasemel rakendatud.
5. Järevalve puudulik.
6. Kohalik jahindusselts ei täida talle pandud kohustusi (koprad).
7. Raskeveokid teedel ja asulates (parkimine).

Arengueeldused:

1. Keskkond soosib arengut.
2. Inimeste teadlikkus kasvab.
3. Talgutraditsioonid.

Arengupidurid:

1. Kesine lastetuba: kodu, lasteaia, kooli tegemata töö.
2. Hoolimatus.
3. Tahtmatus.
4. Ükskõiksus.

Tegevuskava:

1.	Puhkealade korrastamise kava koostamine	2009 –
2.	Vabatahtlike tegevuse (talgud) toetamine.	2008 –
3.	Õpilaste keskkonnateadlikkuse tõstmine ("Teeäred puhtaks", ökonädal), koostöö koolide ja lasteaedadega	2008 –
4.	Ohtlike ja suuremõduliste jäätmete kogumise korraldamine vähemalt üks kord aastas	2008 –
5.	Heakorraeeskirja täiendamine (sanktsioonide tõhustamine ja rakendamine)	2008
6.	Valla keskkonnakaitse kava väljatöötamine	2008
7.	Looduskaitseobjektide tähistamine	2008 –
8.	Külaväljakute ja peoplatside rajamise ja korrastamise toetamine, projektirahastamise võimaluste tutvustamine	2008 –
9.	Jäätmehoolduskava ja jäätmehoolduseeskirja läbivaatamine ja täiendamine	2008
10.	Jäätmejaama rajamine	2009
11.	Komposteerimisväljaku rajamine	2009
12.	Seli kruusakarjääri rekultiveerimine	2010

Vastutajad (koordinaatorid): vallavanem, keskkonna- ja maaspetsialist

4.9. Infrastruktuur ja ettevõtlus

Eesmärk: Juuru valla infrastruktuur on väljaarendatud ja toimib, ettevõtlusele on loodud soodsad tingimused

Hetkeseis (probleemid):

1. Järlepa vee- ja kanalisatsioonivõrk ning Juuru kanalisatsioonivõrk on amortiseerunud ja välja ehitamata.
2. Järlepa kaugküttesüsteem on amortiseerunud ja vajab rekonstrueerimist.
3. Püsimisvõrgu teke suvilapiirkondades (puuduvad kommunikatsioonisüsteemid).
4. Kohalikud teed on halvasti seisus.
5. Riigiteede hooldus ei vasta ootustele.
6. Ettevõtluse arengueeldused ja ettevõtted on kaardistamata, vastastikused ootused määratlemata.
7. Bussiliiklus ei vasta elanikkonna vajadustele, valla eri osi ühendav bussiliiklus puudub.

8. Puudub toitlustus- ja majutusteenuse pakkuja.
9. Vabu elamispindasid on vähe, olemasolevast puudub selge ülevaade.
10. Puudub eriolukorras toimimise kava.
11. Abipolitseinikud ei tööta.
12. Politsei ennetustegevus on puudulik.
13. Suvilapiirkonnad on halvasti valvatud.
14. Naabrivalve võrgustik pole välja kujunenud.
15. Bussiootepaviljonid (Maidla) on korrast ära.

Arengueeldused:

1. Kinnisvaraarendus.
2. Geopoliitiline asend.
3. Majanduskliima.

Arengupidurid:

1. Riiklik regionaalpoliitika.
2. Väike elanike arv.

Tegevuskava:

1.	Uuringu korraldamine ühistranspordi vajaduste väljaselgitamiseks	2008 –
2.	Ettevõtluse arengu toetamine informatsiooni vahendamise kaudu (vabad maad, vabad äri- ja tootmispinnad, reklaam ja informatsioon valla infolehes ja veebilehel)	2008 –
3.	Ettevõtjate vajaduste arvestamine infrastruktuuri arendamisel, koostöö ühistes huvides	2008 –
4.	Ettevõtlusalaste koolituste korraldamine	2008 –
5.	Ettevõtjate abistamine töötajate leidmisel	2008 –
6.	Erivajadustega inimeste elamispinna vajaduse kaardistamine, renoveerimise ja ehitamise planeerimine	2008 –
7.	Abipolitseinike rakendamine	2008 –
8.	Turvalisuse-alane selgitus- ja ennetustöö koostöös politseiga. Naabrivalve võrgustiku kujundamine	2008 – 2010
9.	Eriolukorras toimimise kava koostamine	2008 – 2009
10.	Valla avaliku korra eeskirja uuendamine	2009
11.	Teede hoolduse ja teedevõrgu arendamise kava koostamine	2008 –
12.	Asulate (Juuru, Järlepa) vee- ja kanalisatsioonivõrgu väljaarendamine vastavalt 2003. a. arengukavale	2008 –
13.	Järlepa kaugküttesüsteemi rekonstrueerimine	2008 –
14.	Vee- ja kanalisatsioonivõrgu rajamine Seli suvilapiirkonnas	2011 –
15.	Kergliiklusteede rajamine Juuru alevikus	2009 –
16.	Kalmistute korrastamine (piirdeaiad, tööriistakuur), kõlakoja ehitamine uuele kalmistule	2009 –

Vastutajad (koordinaatorid): vallavanem, keskkonna- ja maaspetsialist, vallasekretär, registripidaja

4.10. Sotsiaalne rehabilitatsioon ja sotsiaalabi

Eesmärk: Juuru vallas on tagatud elanike meditsiiniline teenindamine; riskirühmadele (lapsed, noored, eakad, puudega inimesed) on loodud turvaline keskkond; on olemas võimalused sotsiaalseks rehabilitatsiooniks.

Hetkeseis (probleemid):

1. Ravimikulud on suured, need ei ole jõukohased vähekindlustatud isikutele.
2. Ravikindlustuseta isikud.
3. Lasteasutuste meditsiiniline teenindamine.
4. Perearstid ei tee koduvisiite.
5. Perearstide asendamine puhkuse ajal.
6. Apteegi töökorraldus ei vasta kaasaja nõuetele (kaardimakse, kassaaparaat, retseptiravimite kättesaadavus).
7. Pole andmeid sihtrühmade (puudega inimeste) kohta, registriandmeid on raske kätte saada.
8. Puuetega inimeste andmebaas ei ole täielik; kliendid ei pöördu õigeaegselt perearsti ja sotsiaaltöötaja poole.
9. Erivajadustega inimestel ja vanuritel ei ole kõikjale juurdepääsu, puuduvad kaldteed ja käsipuud (apteek, raamatukogud, rahvamaja, koolid, lasteaiad jne.).
10. Puuetega inimeste elamistingimused ei ole kohandatud nende erivajadustele vastavalt.
11. Puuetega inimestel ei ole oma seltsitegevust.
12. Noored on hilisel ajal tegevusetul ja järelevalveta õues; suitsetamine ja alkoholi tarbimine on õpilaste, sh. põhikooli õpilaste hulgas kasvanud.
13. Lapsevanemad passiivsed, ei tule toime laste kasvatamisega.
14. (Liiklus)huligaanid.
15. Vallas puudub eakate päevakeskus.
16. Rehabilitatsioonialane tegevus on vähene; rehabiliteeriva toimega juhendav tegevus puudub.
17. Pikaajalistel töötutel puudub huvi tööle tagasi pöörduda.
18. Sotsiaalpinnad on kehvast seisust.

Arengueeldused:

1. Uus hooldekodu.
2. Konstaabel.
3. Hoone, kuhu rajada sotsiaalimaja.
4. Aktiivsed ja abivalmis inimesed.

Arengupidurid:

1. Investeeringuvõimalused piiratud.
2. Sihtrühmade kohta pole informatsiooni.

Tegevuskava:

1.	Kindlustamata isikute meditsiiniline teenindamine kokkuleppel perearstiga	2008 –
2.	Töötute integreerimine tööturule koostöös maakonna tööhõiveametiga	2008 –
3.	Rehabiliteerimise korraldamine, järgides isiku sotsiaalset rehabilitatsiooniplaani	2008 –
4.	Erivajadustega inimestele juurdepääsu tagamine kõigisse ühiskondlikult kasutatavatesse ruumidesse (apteek, raamatukogud, rahvamaja, koolid, lasteaiad jne.)	2008 –
5.	Avatud noortekeskuse/päevakeskuse tööga seonduva võrgustiku kujundamine	2008 –
6.	Tugiisikute koolitamine ja rakendamine	2008 –
7.	Sotsiaalkorterite ühte hoonesse koondamine. Sotsiaalimaja loomine	2010 –
8.	Avatud noortekeskuse/päevakeskuse avamine Juuru rahvamajas	2009 – 2011
9.	Sotsiaalse rehabilitatsiooni võimaldamine puudega inimestele päevakeskuses	2008
10.	Koostöö arendamine Maidla Lastekoduga	2008 –

Vastutaja (koordinaator): sotsiaal- ja lastekaitsepetsialist